

В Республике Беларусь развитие образования относится к важнейшим государственным приоритетам. Наша страна поддерживает инициативы международного сообщества, направленные на повышение роли образования в современном мире.

Понимание важности гармонично развивающегося молодого поколения для инновационного развития страны, обусловило то, что сегодня на государственном уровне обозначена необходимость целенаправленной системной работы по профилактике и преодолению школьной дезадаптации.

Проблема школьной адаптации в настоящее время весьма актуальна. Необходимость ее изучения становится все более очевидной в связи с нарушением психического здоровья детей, ростом нервно-психических заболеваний и функциональных расстройств у детей. Пристальное внимание к школьной адаптации вызвано и тем, что, являясь динамическим процессом прогрессивной перестройки функциональных систем организма, она создает предпосылки полноценного психического развития.

В настоящее время, адаптация к новой образовательной среде понимается психологами как целостный, многосторонний процесс психологического и социального приспособления к новой культуре, образу жизни и поведению, результатом которого является интеграция в новую культурную среду при сохранении богатств собственной культуры.

Школьная адаптация является процессом психологического и социального приспособления к условиям обучения в общеобразовательной школе.

Для выделения существенных характеристик экокультурной образовательной среды и их влияния на успешность процесса адаптации детей к условиям обучения в школе, нами было проведено интервьюирование педагогов. В качестве респондентов выступили 60 педагогов, из них 20 – учителей пятых классов, 20 – специалистов СППС и 20 специалистов высшей школы. Все респонденты занимались педагогической деятельностью в соответствии со своей специальностью.

Таким образом, анализ результатов интервью позволяет сделать следующие выводы: экокультурная образовательная среда – это среда с благоприятным социально-психологическим климатом, включающая педагогов, удовлетворенных своим трудом и условиями труда, с организационной культурой учреждения, ориентированной на личность, ее ценности и потребности, с коллегиальным (демократическим) стилем руководства педагогическим коллективом. Это среда участников процесса образования, в котором преобладают открытость, контактность, диалогичность в межличностной коммуникации. Она выражается, прежде всего, в создании оптимальных условий для формирования сообщества людей, способного к гармоничному взаимодействию с окружающим социальным и природным миром.

Valentina Bodrug-Lungu
**STRATEGII DE PROMOVARE A MODULUI SĂNĂTOS DE VIAȚĂ A TINERILOR
PRIN PRISMA DE GEN**

Universitatea de Stat din Moldova, Gender-Centru

Sănătatea populației, în special a tinerilor, reprezintă un bun atât personal cât și social. Responsabilitatea oricărui stat ține de crearea oportunităților de fortificare a sănătății femeilor/fetelor și bărbaților/băieților. Dimensiunile problemelor de sănătate sunt multiple, incluzând și modul de viață al persoanelor. Menționând acțiunile pozitive ale sistemului educațional și ocrotirii sănătății cu referire la promovarea modului de viață sănătos, constatăm actualitatea continue a subiectului. În pofida realizărilor, tematica modului sănătos de viață rămâne a fi prioritate mai mult pentru structurile de stat decât pentru cetățeni. Urmare a persistenței stereotipurilor de gen, percepțiile față de sănătatea fetelor și băieților sunt diferite. Deseori, fetele și băieții au experiențe diferite, percep și identifică riscurile cu referire la sănătate în mod diferit, având nivel diferit de vulnerabilitate și, respectiv, necesități diferite în raport cu serviciile de ocrotire a sănătății și educație în domeniu.

În acest context, strategiile de promovare a modului sănătos de viață urmează a fi ajustate în corespundere cu specificul de vârstă și de gen al tinerilor, având în vizor necesitățile acestora, abordând pozitiv sentimentele și trăirile fetelor și băieților. Astfel, se propune explorarea subiectelor ce vizează diverse aspecte ale sănătății (alimentația, drogurile, alcoolul, tabagismul, sexualitatea etc.) prin utilizarea unor instrumente specifice după cum urmează: activitatea "Avantaje și dezavantaje de a fi fată / băiat", Povestea "Rîul cu crocodili", Jocul "Luarea deciziilor", activitatea "Cum sun fetele / Cum sunt băieții", lucrul cu stereotipurile vizavi de sexualitate / utilizarea drogurilor și alcoolului / alimentația - prin prisma de gen etc.. Atenție sporită necesită fortificarea stimei de sine la fete și băieți, formarea scalei valorilor, informarea despre drepturi și responsabilități, în vederea luării unor decizii responsabile și sănătoase, rezistenței la influențele sociale negative.

Menționăm necesitatea schimbării paradigmei educației pentru mod/ stil de viață sănătos, asigurând conexiunea dintre sănătate și starea de bine (ODD 3), educația sexuală și prevenirea violenței, educația de gen și prevenirea discriminării în bază de gen, promovând sănătatea fetelor și băieților ca precondiție a dezvoltării personale și durabilității sociale.

Larisa Chirev
DEZVOLTAREA REZILIENȚEI EMOȚIONALE LA COPII
Universitatea Pedagogică de Stat "I. Creangă", catedra Psihologie

Cuvinte-cheie: reziliență emoțională, reactivitate emoțională, recunoașterea și acceptarea emoțiilor, exprimarea adecvată a emoțiilor, managementul emoțiilor, ghid pentru părinți.

Abilitatea copilului de a-și recunoaște, înțelege, accepta și exprima emoțiile într-un mod adecvat (fără să-i rănească pe ceilalți) este un indicator al sănătății lui mentale, a stării lui de bine emoționale și sociale. Modul de exprimare și manifestare a emoțiilor se învață din interacțiunea cu ceilalți – părinți și educatori.

Reziliența emoțională este abilitatea copilului de a face față într-un mod sănătos emoțiilor de zi cu zi, de a fi atent și empatic la nevoile celorlalți, de a-și gestiona emoțiile negative și de a se adapta la situații de stres și experiențe neplăcute sau care îi creează disconfort.

Copiii învață exprimarea emoțională prin: